

ת"פ (חיפה) 45112-05-22 - מדינת ישראל נ' אחמד מחאג'נה

ת"פ (חיפה) 45112-05-22 - מדינת ישראל נ' אחמד מחאג'נה מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 45112-05-22

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

נגד

אחמד מחאג'נה

ע"י בא כוחו עוה"ד בדר אגבריה

בית המשפט המחוזי בחיפה

[12.06.2025]

לפני כבוד השופט אינאס סלאמה

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות המנויות בשני אישומים. במסגרת האישום הראשון, הנאשם הורשע בעבירות בנשק (סחר) - עבירה לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). במסגרת האישום השני, הנאשם הורשע בעבירות בנשק (רכישה והחזקה) - עבירות לפי סעיפים 144(א) רישא + 29 לחוק, וכן עבירות בנשק (נשיאה והובלה) - עבירות לפי סעיפים 144(ב) רישא + 29 לחוק (לציון, כי כל אחד מסעיפי 144 הנ"ל נרשם פעמיים בפרק הוראות החיקוק בכתב האישום). הסדר הטיעון אשר הושג בין הצדדים לא כלל הסכמה בדבר העונש הראוי כי יגזר על הנאשם, ובעניין זה כל אחד מן הצדדים היה חופשי בטיעונו.

כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, אשר תובאנה בעיקרן להלן, ובכל הנוגע לאישום הראשון, במועדים הרלוונטיים הייתה בין הנאשם לבין איימן אגבאריה (להלן: "איימן") היכרות בת מספר שנים. בחודש ינואר 2022, הנאשם מכר לאיימן, בביתו של הנאשם, שתי מחסניות המתאימות לאקדח מסוג FN (להלן: "המחסניות") אותן השיג ממכר.

3. בכל הנוגע לאישום השני, תואר כי הנאשם ויוסף מחאג'נה בן מחמוד (להלן: "יוסף") מכירים זה שנים, ובמועדים הרלוונטיים שררו בין השניים קשרי חברות. בשנת 2016 או בסמוך לכך, הנאשם רכש כלי נשק מסוג תת מקלע M16 שסוגל לירות כדור שבכווח להמית אדם (להלן: "הנשק"), בתמורה לסכום של כ-65,000 ₪. בשנת 2019 או בסמוך לכך, הנאשם פנה אל יוסף וביקש שיסתיר עבורו את הנשק. יוסף הסכים והשניים תיאמו להיפגש באזור מיוער, במרחק קצר מביתו של יוסף באום אל פחם. בהמשך, הנאשם הגיע ברכב למקום המפגש כשהוא נושא ומוביל עמו את הנשק עטוף בניילון נצמד. בהגיעו לשם, הנאשם פגש את יוסף והעביר לידיו את הנשק. יוסף נכנס אל תוך יער סמוך, כשהוא נושא עמו את הנשק. לאחר שצעד מרחק של כ-30-50 מטרים, יוסף חפר בור באדמה וטמן בתוכו את הנשק.

תסקיר שירות המבחן

4. נוכח עתירת הסגור, ועל מנת שתתקבל מלוא התמונה, הנאשם הופנה אל שירות המבחן למתן תסקיר בעניינו. 5. בתסקיר מיום 3.3.2025, שירות המבחן עמד על רקעו האישי והמשפחתי של הנאשם, ובכלל זה כי הנאשם בן 33, נשוי ואב לילדה בת 5. משפחת מוצאו מונה אם אלמנה ו-4 ילדים, כאשר הנאשם הוא הצעיר מבין הילדים. אבי הנאשם נפטר לפני 4 שנים לערך, באופן פתאומי. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, והוא בעל תעודת בגרות. לדבריו, למד הנדסאות מזגנים משך שלושה חודשים, אך הפסיק את הלימודים בעטיים של קשיים כלכליים. עוד ציין שירות המבחן, כי לאורך השנים, הנאשם גילה יציבות תעסוקתית. הוא עבד כשכיר בתחום השיפוצים.

6. שירות המבחן ציין, כי לא עומדות לחובת הנאשם הרשעות קודמות. הנאשם תאר כי בגין מעשיו דכאן הוא היה עצור מאחורי סורג ובריח משך שנתיים לערך. אחר כך, היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני משך כשנה בכפר יאסיף, ולאחרונה הועתק מיקום המעצר לביתו באום אל פחם.

עוד ציין שירות המבחן, כי במסגרת צו פיקוח מעצר בעניינו, הנאשם שולב בטיפול קבוצתי לעצורי בית משך כחצי שנה. הנאשם שיתף פעולה, והגיע למפגשים באופן שוטף. הוא שיתף בקורה עמו, ובכל הנוגע להתנהלותו ולקשייו, דבר אשר היווה "אינדיקציה חיובית למשמעות הטיפול עבורו ותחושת הביטחון שהוא חש בקבוצה". עוד התייחס הנאשם, למחירים הכבדים שהוא משלם; לכך שחווה את המעצר באופן מרתיע; להיות התהליך הטיפולי הזדמנות מיטיבה ממנה הוא נתרם, וכן להיות הטיפול אפקטיבי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם "נרתם ותרם להליך הקבוצתי", וכי כיום הוא מגלה מוטיבציה להמשך טיפול במסגרת שירות המבחן.

בהתייחסו לעבירות דכאן, הנאשם קיבל אחריות על מעשיו וביטא חרטה. לדבריו, הוא לא חשב על השלכות המעשים, והתנהל באופן שאינו שקול. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הצליח לבחון את מעשיו באופן ביקורתי, וכי כיום הוא מכיר בחומרתם ובסיכון הנשקף מהחזקת נשק. עוד התרשם שירות המבחן מיכולת הנאשם להפיק לקחים, ומנכונותו לבחון התנהגותו ולפעול לשינוי ולשיקום חייו.

7. בהמשך התסקיר, שירות המבחן עמד על גורמי הסיכון לעבריינות אל מול הסיכוי לשיקום, וסיכם כי התרשם שההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם "גורם הרתעה ממשי וגבול חיצוני ברור...", וכי הנאשם מבטא הבנה בנוגע לחומרת מעשיו ומגלה תובנות באשר למאפייניו האישיותיים אשר היו ברקע לביצוע המעשים. עוד התרשם שירות המבחן מיכולת שיתוף הפעולה של הנאשם, מהמוטיבציה שהנאשם מגלה, וכן מרצון הנאשם לנהל אורח חיים נורמטיבי.

משכך, שירות המבחן סבור כי "מוקדי הסיכוי עולים על הסיכון וכי קיימת פרוגנוזה חיובית לשיקום". שירות המבחן העריך, כי "ביכולתו של טיפול קבוצתי ייעודי להפגיש את הנאשם "ולהעמיק בהתבוננות עם דפוסיו המכשילים בהתנהלותו ולהפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד". בסופו של דבר, שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית, בדמות צו מבחן למשך שנתיים, וכן על מאסר שירוצה בעבודות שירות. עוד ציין שירות המבחן, כי במסגרת צו המבחן, יפעל הוא לשלב את הנאשם בקבוצה ייעודית בתחום הנשק, בה הוא עתיד להשתלב לקראת שלהי שנת 2025. עד לשילובו בקבוצה זו, שירות המבחן יעמוד בקשר פרטני עם הנאשם.

חוות דעת הממונה על עבודות שירות
8. לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש, ובין היתר נוכח המלצת שירות המבחן, הורתי על קבלת חוות דעתו של הממונה על עבודות שירות, טרם ייגזר דינו של הנאשם. זאת, על מנת שתהא לפני קשת אפשרויות הענישה בעניינו של הנאשם, בלא שהדבר יהווה עמדה באשר לעונש אשר יוטל בסופו של יום, ובלא ליצור צפייה כלשהי בקרב הנאשם. בחוות דעת מיום 10.6.2025 נמצא הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות. טיעוני הצדדים לעונש

9. במסגרת הדיון שיוחד לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש, המאשימה הגישה גם טיעון בכתב. לטענתה, מעשיו של הנאשם מהווים שני אירועים אשר בוצעו במועדים שונים, בפער זמנים זה מזה, ויש לקבוע מתחם עונש נפרד ביחס לכל אישום. ממשיכה המאשימה וטוענת, כי במעשי הנאשם נפגעו הערכים החברתיים של שמירה על שלטון החוק, הגנה על שלום הציבור ותחושת הביטחון, וכן הזכות לחיים ולשלמות הגוף.

10. המאשימה הרחיבה בעניין חומרת העבירות שבוצעו על ידי הנאשם, ועל כי תופעת החזקת ונשיאת הנשק הבלתי חוקי הפכה למכת מדינה של ממש. כלי הנשק יכולים לעבור מיד ליד ולשמש למטרה בלתי חוקית במישור הפלילי והביטחוני כאחד, ובהחזקת הנשק בידי מי שאינו מורשה לכך קיים פוטנציאל סכנה רב. עוד עמדה המאשימה על מגמת ההחמרה בפסיקה בשנים האחרונות בעבירות כגון דא, והפנתה לפסיקת בית המשפט העליון גם בנוגע לסכנות הגלומות בסחר בלתי חוקי בנשק. נטען אף, כי עבירות הנשק נעשות במחשכים, קשה לחשפן, ולכן יש להשית עונש שירותי מפני ביצוע עבירות אלו. כך גם בעניינו, תוך התחשבות בשיקולי הרתעה אישית והרתעת הרבים. בכל הנוגע לנאשם, נטען כי המכירה שהלה ביצע של מחסניות תואמות לאקדח FN, ובהמשך רכישת M-16 והסתרתו, מלמדות על מעורבות בתחום, ועל היות הנאשם חלק מתופעה רחבה יותר.

11. על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, המאשימה הפנתה לשורה של פסקי דין. עוד הפנתה היא להנחיית פרקליט המדינה 9.16 בנוגע למדיניות התביעה בעבירות נשק. הנחיה זו, כך סבורה המאשימה, מייצגת את האינטרס הציבורי הברור בהחמרת הענישה בעבירות נשק. המאשימה הפנתה גם לתיקון 140 לחוק, בדבר עונש מזערי למבצעי עבירות נשק, והדגישה כי תיקון זה חל על מעשיו של הנאשם המנויים באישום הראשון.
- בשים לב לטיעוניה אלו ועוד, המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הולם ביחס לאישום הראשון, הנע בין 33 ל-45 חודשי מאסר בפועל, וביחס לאישום השני, מתחם עונש הולם הנע בין 42 ל-68 חודשי מאסר בפועל.
12. בבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, המאשימה ציינה כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן לאחר שהתקיימו מרבית ישיבות ההוכחות, וכי אין הדבר דומה להודאה בהזדמנות הראשונה. עוד ציינה המאשימה, כי הנאשם נעדר עבר פלילי. המאשימה סבורה, כי אין מקום לסטות ממתחמי העונש ההולמים מטעמי שיקום, שכן שירות המבחן לא נתן דעתו לחומרת העבירות, להיותן נפרדות ומעידות על עיסוק בנשק, ולכך שהנאשם מצמצם אחריותו ותולה מעשיו בגורמים חיצוניים. זאת ועוד, יש בנמצא גורמי סיכון ששירות המבחן מתעלם מהם. הענישה עליה ממליץ שירות המבחן אינה "פרופורציונלית בשום צורה למדיניות הענישה שקבע בית המשפט, למדיניות הענישה שקבע המחוקק".
- בשים לב לשיקולים אלו ועוד, ובין היתר בהינתן שיקולי הרתעה, המאשימה סבורה כי יש להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף הבינוני-תחתון של כל מתחם, תוך צבירת העונשים, ולו באופן חלקי. עוד עתרה המאשימה, להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה ממושך וכן קנס. המאשימה עתרה גם להורות על חילוט הנשק שנתפס, וכן על חילוטו של כלי נשק נוסף מסוג קלצ'ניקוב שנתפס כמוצג בתיק ואינו משויך לנאשם.
13. הסנגור ציין, כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, וכי בעניינו הנאשם נשוי ואב לילדה בת 5 שנים. הוא נעדר עבר פלילי. הנאשם אמנם ניהל חלק מן המשפט, אך הדבר לא היה לשווא, שכן האישום החמור ביותר בכתב האישום המקורי נמחק כולו, ושני האישומים האחרים תוקנו באופן מהותי. הודאתו של הנאשם כוללת בחובה חרטה כנה ואמיתית על אודות ביצוע המעשים. זאת ועוד, הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריח משך 22 חודשים לערך, ואחר כך משך למעלה משנה במעצר באיזוק אלקטרוני, כשרוב תקופה זו הורחק הוא לכפר יאסיף, ורק לאחרונה הותר לו לשהות במעצר כאמור, בביתו באום אל פחם.
14. בכל הנוגע לביצוע המעשים, ובראי האישום השני, ההגנה הדגישה כי בשנת 2016, הנאשם רכש את הנשק, שנותר ברשותו עד לשנת 2019, אז פנה לידידו יוסף והעביר לו את הנשק. השניים נשאו והובילו את הנשק אל היער, ויוסף הוא זה שנכנס אל היער והחביא את הנשק. בכל אותה התקופה בה היה הנשק ברשות הנאשם, לא נטען כי נערך בו שימוש. גם במהלך השנים מאז הנשק הוסתר על ידי יוסף ועד אשר הנאשם נעצר, לא נטען כי הנאשם פנה ליוסף על מנת לקבל את הנשק לידי.

לא פחות חשוב מכך, במסגרת חקירתו, הנאשם יצא עם חוקריו אל היער, ולשם הובא גם יוסף. באותו מעמד יוסף הכחיש קיומו של נשק, ורק לאחר שהנאשם פנה אליו ואמר "לו יוסף, הנשק שלי, תביא את הנשק", יוסף התרצה, הסכים להראות לחוקרים היכן הנשק, והנשק נתפס. את פועלו זה יש לזקוף לזכות הנאשם, ובמיוחד משמדובר בנשק יקר ערך. עוד נטען מפי ההגנה, כי אותו יוסף נדון בהליך נפרד למאסר שירוצה בעבודות שירות. המאשימה ציינה בעניין זה, כי יוסף הורשע בעבירה של החזקת נשק, וכי נקבע בעניינו מתחם עונש הולם הנע בין 21 ל-36 חודשי מאסר בפועל, כשלצד תסקיר "מאוד חיובי" ומטעמי שיקום, נגזרו עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. 15. בנוגע לאישום הראשון, ההגנה טענה כי דובר בסחר בשתי מחסניות ריקות מכדורים, "בשום פנים ואופן, זה לא סחר של אקדח או נשק במובן שאנחנו מכירים".

לשיטת ההגנה, אף אם ייקבע שבשני אירועים עסקינן, נוכח פער הזמנים ביניהם, יש להטיל על הנאשם עונש אחד בשים לב לכך שמדובר באותו סוג של עבירות.

עוד נטען מפי ההגנה, כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה, אינה מתייחסת לעבירה שעניינה סחר בשתי מחסניות ריקות מכדורים. גם מי מפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה בנוגע לאישום האחר, עניינו בנסיבות חמורות מאשר בעניינו.

16. ההגנה עמדה גם על שיקול השיקום, וכן על חשיבות תסקיר שירות המבחן ומעמדו בהוכחת קיומו של שיקום או סיכוי של ממש לשיקום, ואף הפנתה לאמור בתסקיר על אודות הנאשם. זאת ועוד, ובניגוד לטענת המאשימה כי הנאשם משליך את האשם על החברה, טענה ההגנה, כי צוין בתסקיר שירות המבחן שהנאשם הצליח לבחון באופן ביקורתי את מעשיו, וכיום הוא מכיר בחומרה ובסיכון הפוטנציאלי של החזקת נשק. שירות המבחן אף התרשם מיכולת הנאשם להפיק לקחים, ומנכונותו לפעול לשינוי ולשיקום חייו. עוד נטען, כי מצוין בתסקיר מפורשות שהסיכוי לשיקום עולה על גורמי הסיכון. במעשיו, הנאשם פגע בין היתר גם בעצמו, ברעייתו, בבתו ובאימו האלמנה, ויש ליתן גם למשפחה סיכוי להשתקם.

בסופו של דבר, ההגנה סבורה כי ניתן להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם, אף אם הדבר מהווה סטייה מהמתחם משיקולי שיקום. עוד נטען, כי היה ויושת עונש מאסר נוסף, הרי שיש להורות כי ירוצה בעבודות שירות. דבר הנאשם

17. לקראת חתימת הדיון, אמר הנאשם את דבריו, במסגרתם הביע צער וחרטה רבים על שעשה. בנוסף, ציין הנאשם כי הוא יודע "שהרסתי את המשפחה שלי, הרסתי את הבת שלי, הייתי שנתיים בתוך הכלא, היא היתה רחוקה ממני, עכשיו חזרתי לבת שלי והיא עכשיו מתחילה להכיר אותי".

דיון והכרעה

18. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש שיוטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם לעבירה שביצע נאשם בפלילים, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש שנקבע, הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור. מתחם העונש ההולם

19. ראש וראשון יהא עליי לבחון ולהכריע האם מעשיו של הנאשם מהווים כולם גם יחד "אירוע אחד" בצדו יש לקבוע מתחם עונש אחד ויחיד, או שמא כל אחד מן האישומים מהווה אירוע אחר, נפרד, אשר בצדו יש לקבוע מתחם עונש אחר.

אמנם, העבירות כולן הן מתחום הנשק. ואולם, והגם שחלוף הזמן אינו קריטריון יחיד, דומני כי פער הזמנים הרב, המשתרע על פני מספר שנים, מנתק בענייננו זיקה בין עבירה אחת לאחרת. העבירה הראשונה בזמן (זו שמגולל האישום השני) תחילתה בשנת 2016, אז הנאשם רכש את הנשק. המשכה בשנת 2019, אז הנאשם פנה אל יוסף בבקשה שיסתייר את הנשק עבורו. עברו חלפו להן שלוש שנים לערך, ובפתחה של שנת 2022 מתרחשים המעשים השניים (אלו המתוארים באישום הראשון) שעניינם סחר במחסניות. זאת ועוד, לא מדובר באותם כלי נשק (תת מקלע M-16 במעשים הראשונים בזמן, אל מול מחסניות המתאימות לאקדח FN במעשים המאוחרים בזמן), ואף האנשים שהיו מעורבים בסיפור המעשה אינם אותם האנשים. משכך, יש לראות בכל אחד מן האישומים כמקיים אירוע נפרד בפני עצמו.

עתה, אעבור ואבחן את הפגיעה שמסבות עבירות הנשק לערכים החברתיים המוגנים, כמו גם את מידת הפגיעה בראי כל אחד מן המעשים. נזכיר, כי מעשי הנאשם באישום הראשון, עניינם בעבירות של סחר באביזר לנשק (שתי מחסניות לאקדח), והמעשים באישום השני, עניינם בעבירות של רכישת, החזקת, נשיאת והובלת נשק מסוג M-16, אשר היה ככל הנראה ללא מחסנית ותחמושת. על כך ניתן ללמוד משלא בא זכרן של מחסנית או תחמושת בעובדות כתב האישום המתוקן, ואף מסעיפי העבירה בהם הנאשם הורשע.

20. בעבירות הנשק גלומה פגיעה לא מבוטלת בשורה של ערכים חברתיים ראשונים במעלה. אלו הם שמירה על החיים, וכן על ביטחון הציבור ושלומם. עוד נפגעת יכולת האדם להתהלך באין מפריע ובשלוות נפש במרחב הציבורי, אשר עלול להפוך בין רגע לזירת קטל.

בעצם החזקת, הובלת ונשיאת נשק, קיימת סכנה שמא בסופו של דבר ייארע בו שימוש. כבר נזדמן לי לכתוב, במסגרת גזרי דין בפרשות אחרות, בהשאלה מעולם הספרות והמחזות, כי אקדח המופיע במערכה הראשונה, סופו לירות במערכה השלישית. אין הכרח כי יהא זה הנאשם אשר יערוך שימוש בנשק. יכול והדבר ייעשה על ידי אדם אחר בזמן אחר, פעם שהנשק עובר ידיים. תוצאת השימוש בנשק על ידי מי שאינו מורשה לכך ומיומן בכך, חד היא - פוטנציאל רב לנזק לרכוש, ואף חמור מכך, נזק לגוף עד כדי קטילת חייו של מי אשר היה מושא הירי או של עובר אורח תמים אשר אתרע מזלו וביד הגורל היה מצוי הוא בזירת העבירה או בסמוך לה, בעת התרחשותה.

21. ראייה רחבה של מעשי הנאשם כמכלול, מעלה כי הלה הותיר חותמו בתחום הנשק. במעשיו, בדמות סחר באביזר לנשק וברכישת, החזקת, הובלת ונשיאת נשק, מהווה הנאשם את אחת מחוליות שרשרת הפצת הנשקים, אשר החוליה האחרונה בה עלולה לגרום לנזק רב באמצעות השימוש בנשק.

בצד זאת, בחינה מדוקדקת של מעשי הנאשם מעלה קיומן של נסיבות לקולא, אשר יש בהן כדי למתן את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, אשר כאמור אינה מבוטלת לכתחילה. כך, העובדה כי עבירת הסחר נוגעת לשתי מחסניות לאקדח, בלא שהתלווה לפעולה זו סחר בתחמושת או בנשק עצמו. כך גם, בשים לב לכך שהנשק (M-16) היה ללא מחסנית ותחמושת. אף אין בנמצא בעובדות כתב האישום המתוקן רקע להחזקת הנשק או סכסוך כלשהו שהנשק עלול היה לשמש בו תפקיד. אין להתעלם גם מכך שהנשק נתפס בידי המשטרה ופוטנציאל הנזק הרב לא יתממש עוד. על אלו ועוד בהמשך.

בראי הערכים המוגנים שנפגעו, ומשנקבע כי כל אחד מן האישומים מגלם אירוע עצמאי, יש לציין כי המעשים המתוארים באישום הראשון (הסחר במחסניות) מהווים פגיעה פחותה בערכים המוגנים, מאלו שמסבים המעשים המתוארים באישום השני.

22. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על החומרה הגלומה בעבירות הנשק, וכן על הצורך בהחמרת הענישה כלפי מי אשר מבצע עבירות אלו. ראו על כך, ע"פ 5681/23 חווא נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (20.12.2023) (להלן: "עניין חווא"):

"עבירות הנשק באשר הן הפכו למכת מדינה. חומרתן היתרה והשפעתן על תחושת הביטחון של כלל אזרחי המדינה מחייבות הטלת ענישה משמעותית, גם על נאשם נעדר עבר פלילי ... מדיניות ההחמרה ביחס לכלל עבירות הנשק, אשר ניכרת בפסיקתו של בית משפט זה, באה לידי ביטוי סטטוטורי בסעיף 144(ז) לחוק העונשין אשר חוקק במסגרת תיקון מס' 140 לחוק (ראו: חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938)".

בהמשך פסק הדין בעניין חווא, בפסקה 13, נקבע כך:

"בית משפט זה שב ומתריע השכם והערב על חומרתן של עבירות הנשק בחברה הישראלית בכלל, ובמגזר הערבי בפרט (ראו: עניין קואסמה, פסקה 16; עניין אבו עבסה, פסקה 15). עבירות אלו מגלמות סיכון רבתי לשלום הציבור, לביטחון ולסדר החברתי, כאשר חדשות לבקרים אנו עדים לתוצאותיהן ההרסניות ומעבר לכך הן משמשות קרקע פורייה לעבירות נוספות (עניין נורי, פסקה 9).

בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה בגין ביצוע עבירות נשק, החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו ועד לאלו הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי לרבות החזקה ונשיאה".

23. על חומרת העבירה ומגמת ההחמרה, ראו גם ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' קדורה, פסקה 6 (14.4.2022), כדלקמן:

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו ... לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות ... כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי ... עניינו ב'מכת מדינה' שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים ... ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת 'אם מחזיקים - למאסר נשלחים'".

24. בעניין סחר בנשק והחמרת מדיניות הענישה בעבירות אלו, ראו ע"פ 8207/19 אליהו נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (13.7.2020):

"על חומרתן של עבירות הנשק, אין צורך להכביר מילים. קול דמיהם של הנרצחים, הן בפיגועי טרור לאומניים, הן באירועי חיסול פליליים, זועקים אלינו מן האדמה. בתי המשפט מבקשים להתמודד עם הקלות המדאיגה שבה כלי נשק מוצאים את דרכם לידיהם של גורמים עברייניים ועוינים, ולפיכך מדיניות הענישה בעבירות של סחר בנשק הולכת ומחמירה עם השנים ...".

25. כאמור, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט ליתן דעתו למדיניות הענישה הנוהגת. זו, כמצוין לעיל, הדגישה את הצורך בהשתת ענישה מחמירה ומרתיעה על מי אשר מבצע עבירות נשק, תוך שמנעד הענישה רחב.

אפנה להלן לסקירה המבטאת את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לעניינו, ואשר בין היתר על יסודה, ייקבע מתחם העונש ההולם. בסקירה זו אכלול התייחסות לחלק מפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה, ולגזר דין אליו הפנתה ההגנה;

ע"פ 3004/24 עמאש נ' מדינת ישראל (12.12.2024 ו- 9.1.2025) - בית המשפט העליון קיבל את הערעור, באופן שעונש מאסרו בפועל של המערער (שהועמד בבית המשפט המחוזי על 13 חודשים בפועל), הופחת בארבעה חודשים והועמד על תשעה חודשים לריצוי בעבודות שירות, וכן הוטל עליו צו מבחן למשך שנה. זאת, בשים לב לזמן הרב שחלף מאז בוצעה העבירה, המלצת שירות המבחן והתסקירים המעידים על הליך שיקומי ממושך ומוצלח, העונש שנגזר על הנאשם האחר, ויתר נסיבותיו האישיות של המערער. בבית המשפט המחוזי (גזר דין שניתן על ידי הח"מ), נקבע בעניינו של המערער מתחם עונש הולם הנע בין 13 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו, כאמור, 13 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים. זאת, נוכח הרשעתו בעבירות של החזקת נשק ואביזר נשק (אקדח ובתוכו מחסנית ריקה מתחמושת), וכן שיבוש מהלכי משפט.

ע"פ 9228/23 מדינת ישראל נ' אגבאריה (26.5.2024) - המשיבים הורשעו בביצוע בצוותא של נשיאת והובלת נשק. זאת, לאחר שבשעת לילה נסעו הם (יחד עם אחר) ברכב באום אל פחם. המשיב 1 נהג ברכב והמשיב 2 ישב לצידו, תוך שנשאו והובילו ברכב תיק בד ובו תת מקלע מאולתר טעון במחסנית שבה עשרה כדורים, וכדור נוסף בבית הבליעה של הנשק. נמצאו בתיק, בין היתר, גם תשעה כדורים, כפפה שחורה וכפייה. ברכב היה מצוי גם כובע גרב שחור ובו פתחים לעיניים. לאחר שבית המשפט המחוזי קבע כי מידת שליטתו של המשיב 2 בנשק הייתה ישירה מזו של המשיב 1, קבע הוא מתחם עונש הנע בין 14 ל-24 חודשי מאסר בפועל בעניינו של המשיב 1. בעניינו של המשיב 2 נקבע מתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר. לבסוף, השית בית המשפט המחוזי עונש בתחתית המתחם שנקבע בעניינו של כל אחד מהמשיבים, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המשיב 2 על חומרת העונש וקיבל את ערעור המדינה, ובין היתר באופן שעונש המאסר של כל אחד מהמשיבים הועמד על 32 חודשי מאסר בפועל.

עניין חווא - המערער הורשע בביצוע עבירות בנשק (החזקה ונשיאה), לאחר שבמשך כשנה וחצי החזיק אקדח טעון במחסנית ובתוכה 6 כדורים (דובר באקדח הזנקה שהוסב). באחד הימים יצא המערער את ביתו והלך יחד עם רעייתו לכיוון רכבו שחנה בסמוך, כשהוא מחזיק ונושא את הנשק. הנשק הוסתר בבגדיו של המערער. שוטרים שהיו בתצפית הבחינו במערער, וזה החל לברוח. תוך כדי הימלטות, המערער הוציא את הנשק והחזיקו בידו. השוטרים השיגוהו. אחד מהם כיוון לעבר המערער נשק דרוך והמערער נעצר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-50 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 35 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה. ע"פ 3851/23 בזהדנה נ' מדינת ישראל (13.6.2023) - הערעור נדחה, לאחר שבתום הדיון המערער לא עמד על ערעורו. מעיון בגזר דינו של בית המשפט המחוזי (ת"פ (מחוזי חיפה) 6985-07-22, מיום 3.4.2023), עולה כי המערער הורשע בעבירות של החזקת, נשיאת והובלת נשק, וכן בהחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית. זאת, לאחר שנסע ברכב כשהוא מחזיק, נושא ומוביל ברכב אקדח חצי אוטומטי מסוג ZAGROS תוצרת אזרבייג'ן, מודל K-16 קליבר 9 מ"מ, ובתוכו מחסנית שהכילה 15 כדורים בקליבר 9 מ"מ. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-48 חודשי מאסר, והשית על המערער 42 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר מותנה.

ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני (14.9.2022) - פסק דין אליו הפנתה המאשימה. המשיב הורשע בביצוע עבירות של נשיאת נשק, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, וכן כניסה ושהייה בישראל בניגוד לחוק. דובר בתושב ג'נין אשר על אף שאינו מורשה כניסה לישראל, שהה ברכב בעיר אום אל פחם, כשהוא נושא על גופו אקדח חצי אוטומטי עם מחסנית וכדורים תואמים. משנהג הרכב התבקש על ידי שוטרים לעצור לבדיקה, המשיב יצא מהרכב כשהוא נושא את הנשק והחל להימלט. המשיב לא שעה לקריאת השוטר אשר רדף אחריו וצעק לעברו לעצור, ואחרי שנתפס נאבק בשוטר. על המשיב הושתו בבית המשפט המחוזי 18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון בקבלו הערעור על גזר הדין, ציין בפסק דינו, כי "... מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריה (לצד עונשים נלווים בדמותם של מאסר-על-תנאי וקנס) ...". בסופו של דבר, ומשערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, הועמד עונש מאסרו בפועל של המשיב על 28 חודשים.

ע"פ 4290/21 זרבאילוב נ' מדינת ישראל (6.12.2021) - המערער נשא והוביל ברכבו, בתא המטען, שני אקדחים שכל אחד מהם טעון במחסנית אשר בתוכה 5 כדורים. על המערער נגזרו 18 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר מותנה. ערעורו נדחה על ידי בית המשפט העליון. יוער כי בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 16 ל-36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ע"פ 5765/20 אבו בכר נ' מדינת ישראל (22.3.2021) - המערערים הורשעו בביצוע עבירות של הובלת ונשיאת נשק, וכן שיבוש מהלכי משפט. זאת לאחר שהמערער 2 נהג ברכב, לצידו המערער 1, כשהם נושאים ומובילים שני אקדחים, אשר בכל אקדח מחסנית מלאה. נידת משטרה שנסעה אחריהם הבהבה בפנסיה. המערער 2 המשיך בנסיעה קצרה ואז עצר את הרכב. המערער 1 יצא מהרכב, רץ אל חצר בית, השליך שם את האקדחים ואת המחסניות, ושב אל הרכב. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ולבסוף השית על כל אחד מהמערערים 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלוות. הערעור נדחה.

ת"פ (מחוזי חיפה) 17378-04-24 מדינת ישראל נ' יונס (28.1.2025) - גזר דין אליו הפנתה ההגנה. הנאשם הורשע בעבירה של נשיאת נשק, וכן בעבירה של הפרעה לשוטרי. זאת, מחמת שנשא על גופו, באזור ביתו, אקדח מסוג Glock טעון במחסנית עם 15 כדורים, ומשהבחין בשוטרים ברח ונעצר לאחר מרדף קצר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-42 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 23416-08-24 מדינת ישראל נ' גנאים (13.3.2025) - גזר דין אליו הפנתה המאשימה. הנאשם הורשע בעבירות של רכישת, נשיאת והובלת נשק, וכן החזקת נשק. על פי המתואר, הנאשם רכש רובה סער מסוג M16 ומחסנית תואמת, אותם החביא בשטח מיוער. חודשיים לאחר מכן, הנאשם רכש 13 מחסניות תואמות לרובה, וכן ארגז תחמושת צה"לי המכיל 200 כדורים מתאימים לרובה, גם אותם החביא במקום המסתור. אחר כך, הנאשם רכש גם כוונת המתאימה לרובה ואפוד לחימה, גם אותם החביא במקום המסתור (לאחר שחיבר את הכוונת לרובה). בהמשך, הנאשם לקח את כל הפריטים ממקום המסתור אל ביתו, צילם אותם וביום המחרת החזירם אל מקום המסתור. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 48 ל-78 חודשי מאסר בפועל. בשים לב למכלול הנסיבות, ובין היתר עברו הפלילי המכביד של הנאשם והיות הנשק נותר בחזקתו, הושתו עליו 60 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 48513-12-23 מדינת ישראל נ' עואד (16.5.2024) - הנאשם הורשע בביצוע עבירת נשיאת נשק, לאחר שבשעת לילה מאוחרת נשא הוא יחד עם אחר אקדח מסוג גלוק 19, טעון במחסנית ובה לפחות 15 כדורים, במטרת היערכות לירי על בית עסק. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 22 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

עד כאן סקירת הפסיקה.

26. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש להבחין בין שני האישומים. בעבירות מושא האישום הראשון, מדובר בסחר בשתי מחסניות לאקדח. כתב האישום המתוקן אינו מרבה בעובדות, ומצוין בו כי הנאשם מכר בביתו לאיימן (מכרו) שתי מחסניות לאקדח אותן השיג ממכר. ברי כי אין להקל ראש כלל וכלל בעבירות נשק, על אחת כמה וכמה משמדובר בעבירות של סחר בנשק. ואולם, עבירת הסחר המיוחסת לנאשם נוגעת אך ורק למחסניות (ללא נשק ותחמושת). הפוטנציאל לגרם נזק בעת ביצוע סחר במחסניות קטן באופן משמעותי מפוטנציאל הנזק שעלול להתרחש מסחר באקדח עצמו, ואף אין לנו כל אינדיקציה כי נעשה שימוש במחסניות, היינו כי פוטנציאל הנזק התממש בסופו של דבר.

27. בכל הנוגע לאישום הראשון, יש ליתן הדעת גם לעונש המזערי למבצעי עבירות נשק (החל רק על אישום זה, בשים לב למועדו), אשר נקבע כהוראת שעה במסגרת חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938. לפי תיקון זה, בעבירות נשק מסוימות, ככלל לא יפחת העונש מרבע מן העונש המרבי שנקבע לצד אותה עבירה. כך נקבע, בין היתר, "נוכח התפשטות ההתחמשות של קבוצות גדולות באוכלוסייה בנשק בלתי חוקי, ייחודיות התופעה והשלכותיה החמורות, ובפרט המחיר שהיא גובה בחיי אדם..." (ראו דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 142 - הוראת שעה) (עונש מזערי על החזקת נשק בלא רשות על פי דין), התשפ"א-2021, ה"ח הכנסת 872). בעת האחרונה, תוקפה של הוראת השעה הוארך, ובכך יש כדי להעיד על כוונתו הברורה של המחוקק.

28. אשר למעשים מושא האישום השני, יש ליתן הדעת על כי מדובר בכלי נשק התקפי מסוג M-16. בצד זאת, אין כל אינדיקציה בכתב האישום המתוקן לכך שלצד כלי הנשק הנאשם החזיק גם במחסנית ובתחמושת, כך שהסיכון שמא ייערך שימוש בנשק בטווח הזמן המידי פוחדת באחת. עוד יש להתחשב בתקופת ההחזקה. מחד גיסא, ככל שהתקופה ממושכת יותר, כך פועל הדבר לחומרה. מאידך גיסא, הנסיבות המפורטות בענייננו כלליות ועמומות ואינן מלמדות על כל כוונה לערוך שימוש בנשק משך כל תקופת ההחזקה. כך, מתואר בכתב האישום המתוקן כי הנאשם רכש את הנשק "בשנת 2016, או בסמוך לכך". מאז ועד שנת 2019 לא צוין היכן הוחזק הנשק ומה נעשה עמו, והדבר פועל לזכות הנאשם. זאת ועוד, "במהלך שנת 2019, או בסמוך לכך", הנאשם ביקש מיוסף שיסתר את הנשק עבורו. השניים נפגשו באזור מיוער, לא רחוק מביתו של יוסף באום אל פחם. יוסף נטל את הנשק מידיו של הנאשם וצעד בגפו אל תוך היער. לאחר שהשלים מרחק של כ-30 עד 50 מטרים, יוסף חפר בור וטמן בתוכו את הנשק. מסיפור מעשה זה, ומשיוסף נכנס אל עובי היער ורק שם הטמין את הנשק, למדים אנו כי הנאשם ידע בקירוב היכן הנשק מוסתר, אך הוא לא ידע על מיקומו המדויק. כתב האישום מסתיים עם הטמנת הנשק, והוא אינו מפרט כי התרחש דבר מה מאז ועד אשר הנאשם נעצר, שנים לאחר מכן. הוזה אומר, כי יש להניח לזכות הנאשם שבמשך כל אותו הזמן הוא לא פעל על מנת להוציא את הנשק ממקום המסתור ולערוך בו שימוש.

עוד יש להביא בחשבון, לקולא, כי פוטנציאל הנזק כתוצאה משימוש בנשק לא התממש ואף לא יתממש עוד, פעם שהנשק מצוי בידי המשטרה. בעניין זה הסנגור טען כי משהנאשם הגיע יחד עם חוקריו אל היער, הנאשם (אשר לא ידע היכן בדיוק הנשק הוטמן) הוא זה שדרבן את יוסף להוציא את הנשק ממקום מחבואו, ורק בשל כך יוסף התרצה והסכים להראות לחוקרים היכן הנשק מצוי.

29. בראי מעשיו של הנאשם בגדרי האישום השני, יש ליתן הדעת גם לעיקרון אחידות הענישה, לפיו יש להשית עונשים דומים על נאשמים אשר במסגרת אותה פרשה ביצעו מעשים דומים. ככל ודרגת חומרת המעשים שונה, יש לשמור על יחס של שקילות. ראו על כך ע"פ 2836/22 מדינת ישראל נ' אמארה, פסקה 18 (7.6.2022):

"ככלל, יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות, ושהינם בעלי נסיבות אישיות דומות. כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים במסגרת אותה פרשה, עקרון אחידות הענישה מקבל משנה תוקף. במצב דברים זה מושך עקרון אחידות הענישה לעבר הטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים, וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה בחומרתם ...".

ההליך שהתנהל בעניינו של יוסף, לרבות גזר הדין, לא הונח לפניי. עם זאת, שני הצדדים נדרשו בטיעוניהם לתוצאת ההליך בעניינו של יוסף. על פי דברי המאשימה, יוסף הורשע בעבירת החזקת נשק. נקבע בעניינו מתחם עונש הולם אשר נע בין 21 ל-36 חודשי מאסר בפועל. לבסוף, מטעמי שיקום, הושתו עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. 30. על רקע נסיבות ביצוע כל אחת מהעבירות, הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מדרך הילוכו של הנאשם ומידת הפגיעה בערכים אלו, כמו גם בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, והעונש שהושת על יוסף בגין חלקו בביצוע המעשים המנויים באישום השני, סבורני כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם באישום הראשון מצוי בטווח שבין 10 ל-20 חודשי מאסר בפועל, וכי המתחם בגין מעשי הנאשם באישום השני מצוי בטווח שבין 30 ל-48 חודשי מאסר בפועל. הכל לצד עונשים נלווים.

31. משנקבעו מתחמי העונש ההולמים את מעשיו של הנאשם, נעבור עתה לבחון האם יש מקום לסטות מגבולותיהם, באשר לעונש המאסר בפועל אשר ייגזר על הנאשם.

בכל הנוגע לסטייה מן המתחמים לחומרה, לא מצאתי הצדקה לכך. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערכים המוגנים שנפגעו, אינו מצדיק חריגה מן המתחמים. לעומת זאת, בכל הנוגע לסטייה מן הגבולות התחתונים של המתחמים, מצאתי כי יש לעשות כן נוכח שיקולי שיקום המתקיימים בעניינו. לשם קביעת העונש הראוי כי יושת על הנאשם, אעמוד תחילה על הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, ולאחר מכן על מידת הסטייה מן המתחמים. העונש המתאים לנאשם

32. בעת קביעת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40א לחוק.

בכלל זה יש להביא בחשבון את הרשעתו של הנאשם על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן. ההודאה באה לעולם אמנם רק לאחר שנשמעו מרבית הראיות במשפטו של הנאשם. ואולם, אין לזקוף זאת לחובת הנאשם באשר דומני כי ניהול ההליך עד לשלב זה לא נעשה לשווא, ויעיד על כך התיקון המהותי והמשמעותי שבוצע בכתב האישום, כפי שעמד על כך הסנגור בטיעונו. זאת ועוד, וגם בשלב בו ניתנה ההודאה, היא הביאה לחיסכון מסוים בזמן שיפוטי. יש להביא בחשבון גם את דברי הצער והחרטה העמוקים שהנאשם הביע לפני, אשר התרשמתי מכנות ומאמיתות דבריו. שיקול משמעותי, גם הוא לקולא, נוגע לכך שלנאשם אין עבר פלילי, וזוהי למעשה הסתבכותו הראשונה עם החוק. עוד יש ליתן הדעת למארג המשפחתי של הנאשם. הנאשם נשוי ואב לילדה בת חמש שנים לערך. ניתן לשער מה תהא מידת ההשפעה של עונש מאסר מאחורי סורג ובריש על משפחתו, ובמיוחד על ילדתו הרכה בשנים, אף בהתחשב בכך שהנאשם כבר היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריש משך כמעט שנתיים.

33. נסיבות אלו אשר פועלות כולן לקולא, די בהן כדי להציב את עונש מאסרו בפועל של הנאשם על תחתית מתחמי העונש ההולמים שנקבעו בעניינו. ואולם בכך לא סגי. בשים לב לסיכויי השיקום ולהמלצת שירות המבחן, כמו גם בשים לב לתקופת מעצרו של הנאשם עד כה, דומני כי יש לסטות ממתחמי העונש ההולמים שנקבעו בעניינו של הנאשם, באופן שיש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית עליו עונש מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות, לצד צו מבחן וענישה נלווית נוספת.

34. על פי דבר המחוקק בסעיף 40ד(א) לחוק, היה ומצא בית המשפט כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם", רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבע. בפסיקת בית המשפט העליון לא נקבעה רשימה ממצה של שיקולים בנוגע לבחינת המונח "סיכוי של ממש לשיקום". בין יתר השיקולים נמנו אלו הבאים: המוטיבציה להשתקם, קיומו של הליך גמילה מהתמכרות, השתלבות בהליך טיפולי בהצלחה, שינוי מהותי בהתנהגות ובדרך החשיבה, וכן הבעת חרטה כנה בנוגע לביצוע המעשים והבעת אמפתיה כלפי נפגע העבירה (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, סעיף 24 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז (18.4.2018) (להלן: "עניין קרנדל")). עוד, ובהמשך פסק הדין בעניין קרנדל נקבע, כי "עם זאת, ומבלי לקבוע מסמרות, ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על 'סיכוי של ממש לשיקום' כלשונו של סעיף 40ד(א). דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי..." (פסקה 25. ההדגשות במקור).

35. דומני כי המקרה דנן נמנה עם המקרים היוצאים מן הכלל, המצדיקים חריגה מהמתחם, משמרביית האינדיקטורים דלעיל (היפים לענייננו) מתקיימים, מי יותר ומי פחות. כך, ובכל הנוגע להשתלבות בהליך טיפולי בהצלחה, צוין בתסקיר שירות המבחן כי במסגרת צו פיקוח בהליך המעצר, הנאשם שולב בטיפול קבוצתי משך חצי שנה לערך. הנאשם הגיע למפגשים כדבעי, ואף שיתף פעולה, כמפורט בהרחבה לעיל. שירות המבחן סיכם את ההליך הטיפולי בכך שהנאשם "נרתם ותרם להליך הקבוצתי גילה יכולת להיעזר במרחב הקבוצתי אשר תרם לו להבנת דפוסי המכשילים". גם הנאשם עצמו חווה אפקטיביות מהטיפול. עוד עמד שירות המבחן על המוטיבציה שהנאשם מגלה בנוגע להמשך טיפול. גם לפני שירות המבחן, הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה על אודות ביצועם. שירות המבחן התרשם, כאמור לעיל, כי הנאשם הצליח לבחון באופן ביקורתי את מעשיו, וכי כיום הוא מכיר בחומרת המעשים ובסיכון הנשקף מהחזקת נשק. עוד התרשם שירות המבחן מנכונות הנאשם לבחון את התנהלותו ולפעול לשיקום חייו. נוכח האמור בתסקיר, סבור שירות המבחן כי מוקדי הסיכוי לשיקום עולים על גורמי הסיכון, וכי קיימת פרוגנוזה חיובית לשיקום. שירות המבחן העריך גם, כי טיפול קבוצתי ייעודי יכול להפחית את הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. משכך, ההמלצה היא להשית ענישה שיקומית בדמות צו מבחן למשך שנתיים ומאסר לריצוי בעבודות שירות.

36. יודגש, כי המלצת שירות המבחן אינה נבחנת בחלל ריק. יש לשקלה אל מול חומרת העבירות, נסיבות ביצוע העבירות, מדיניות הענישה הנוהגת, ועוד. בנוסף, שיקולי השיקום אינם חזות הכל, ולצידם "נדרש בית המשפט ליתן דעתו לשיקולי ענישה נוספים, ובכלל זה שיקולי גמול, הרתעה והגנה על שלום הציבור" (רע"פ 3278/23 מיכאלוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (2.5.2023)). ואולם, גם כשעומדים לנגד עיני המעשים החמורים שביצע הנאשם, הסכנה הגלומה בהם לשלום הציבור, מדיניות הענישה המחמירה, וכן הצורך בהרתעת הרבים, דומני כי בענייננו ניתן להסתפק בעונש מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות. זאת, בראש ובראשונה בשים לב לקיומו של סיכוי של ממש לשיקום, כאמור לעיל. זאת גם בשים לב לחלוף הזמן הרב מאז בוצעו המעשים החמורים ביותר, בשנת 2016 ובשנת 2019, ועד אשר הוגש כתב אישום בעניינו של הנאשם.

זאת במיוחד, גם בשים לב למשך המעצר בו הנאשם נתון עד כה. הנאשם נעצר ביום 25.4.2022 ומאז שהה מאחורי סורג ובריה עד ליום 6.2.2024, היינו כמעט משך 22 חודשים. נוסף על כך, גם את התקופה שחלפה מאז, בה נתון הנאשם באיזוק אלקטרוני, מתוכה משך כשנה כשהוא מורחק מביתו לכפר יאסיף (ראו על כך את דברי הסנגור בישיבת הטיעונים לעונש). בתקופת האיזוק האלקטרוני ניתן להתחשב באופן כללי, אך היא אינה בת ניכוי. לעומת זאת, את המעצר מאחורי סורג ובריה, ניתן גם ניתן היה לנכות מתקופת המאסר בפועל, אילו הושתו על הנאשם עונשים בגדרי מתחמי העונש ההולם. אי לכך, מן הפן הרעיוני, לו נתבונן על תקופת המאסר בפועל שהייתה נגזרת על הנאשם אלמלא סיכויי השיקום (תוך קביעת עונש כולל אחד בגין המעשים כולם או העמדת כל אחד מהעונשים בתחתית המתחם, תוך חפיפה מסוימת בין העונשים), אל מול תקופת המעצר הממושכת הניתנת בניכוי, בצירוף עונש המאסר בפועל שיושת על הנאשם לריצוי בעבודות שירות - ניוכח כי מידת הסטייה ממתחמי העונש ההולם אינה כה רבה.

37. אם כן, בשים לב לאמור לעיל, סבורני כי מתקיימים די שיקולים על מנת שאורה על סטייה ממתחמי העונש ההולם, כך שעונש המאסר בפועל אשר יושת על הנאשם בגין ביצוע המעשים כולם, יהא כזה הניתן לריצוי בעבודות שירות. זאת, לצד צו מבחן למשך שנתיים, עונש מאסר על תנאי וענישה בעלת ביטוי כספי בדמות קנס. כולי תקווה כי הנאשם ימשיך ויבחר בדרך השיקום גם עם תום ריצוי עונשו, וכי מעתה ואילך ילך הוא בדרך הישר ויעשה לביתו. סוף דבר

38. על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- תשעה (9) חודשי מאסר בפועל.

מאסר זה ירוצה בעבודות שירות, בהתאם לקביעת הממונה על עבודות שירות, בחברה קדישא - חדרה (ברחוב רוטשילד 19).

מועד תחילת ריצוי עבודות השירות הוא ביום 1.7.2025.

על הנאשם להתייצב לצרכי קליטה והצבה במועד הנ"ל בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות, יחידת ברקאי, שלוחת צפון, סמוך לבית סוהר מגידו.

בית המשפט מזהיר את הנאשם, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה, וכי כל חריגה מכללים אלו עשויה להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו ונשיאת יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע.

- שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג עוון.

- אני מטיל על הנאשם צו מבחן למשך 24 חודשים בפיקוח שירות המבחן.

במסגרת צו המבחן ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית ובהליכים אחרים עליהם יחליט שירות המבחן, ככל שיחליט.

הנאשם מזהר בזאת, כי אם לא יעמוד בתנאי צו המבחן או יבצע עבירה נוספת בתקופת המבחן, הוא עלול להיות צפוי להפקעת הצו ולגזירת דינו מחדש.

- קנס בסך של ₪ 5,000 אשר ישולם תוך 120 ימים מהיום.

אשר לאופן תשלום סכום הקנס שנפסק לחובת הנאשם, החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועד שנקבע לעיל.

ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-****.

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

- אני מורה על חילוט הנשקים אשר פורטו בטיעוני המאשימה לעיל (ה- M-16 והקלצ'ניקוב).

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות. אף הסניגור מתבקש ליידע את הממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ט"ז סיוון תשפ"ה, 12 יוני 2025, בנוכחות הצדדים.